

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA

z dnia 30 lipca 1953 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w hutach ołowiu.

Na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a) oraz ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. z 1928 r. Nr 35, poz. 325 i z 1950 r. Nr 36, poz. 330) oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. Nr 79, poz. 676) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Rozporządzenie niniejsze dotyczy bezpieczeństwa i higieny pracy w hutach ołowiu i w działach hutnictwa ołowiu stanowiących oddzielne zakłady pracy, jak zakłady prażenia i spiekania rud, rafinacji i odlewania ołowiu oraz wyrobu farb ołowianych.

2. Ilekroć w rozporządzeniu niniejszym jest mowa o hutach ołowiu, należy przez to rozumieć również działy hutnictwa ołowiu stanowiące oddzielne zakłady pracy, wymienione w ust. 1.

II. Położenie hut i ochrona ich otoczenia.

§ 2. 1. Nowopowstające huty ołowiu powinny być oddalone co najmniej o 1.000 m od osiedli lub dzielnic mieszkaniowych oraz położone w stosunku do nich w kierunku przeciwnym do kierunku wiatrów dominujących w danej miejscowości.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zakładów wyrabiających farby ołowiane.

§ 3. 1. Huta ołowiu powinna być urządzona w sposób zabezpieczający otoczenie huty przed szkodliwym działaniem substancji, wydzielających się ubocznie w związku z produkcją w postaci gazów, par, cieczy lub pyłów.

2. Szkodliwe dla zdrowia odpadki stałe, ciekłe i gazowe powinny być unieszkodliwiane przez oczyszczanie mechaniczne lub chemiczne, jak pochłanianie, spalanie, rozcieńczanie, zobojętnianie, odprowadzanie do zamkniętych zbiorników itp., oraz usuwane z huty ołowiu w sposób zabezpieczający przed ich szkodliwością.

III. Składowanie i transport rud ołowiu.

§ 4. 1. W nowopowstających hutach ołowiu wyładowywanie rud ołowiu na plac składowania oraz transport rud do dalszego przerobu powinny odbywać się w sposób mechaniczny i zhermetyzowany z zastosowaniem wentylacji ssącej.

2. W hutach istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w miarę technicznej możliwości.

§ 5. Podkopywanie zwalów rudy ołowiu jest zabronione.

§ 6. Pracownicy narażeni na wdychanie pyłów zawierających ołów lub na zanieczyszczenie nimi ciała powinni używać przy pracy właściwego sprzętu ochrony osobistej dróg oddechowych oraz odzieży specjalnej.

IV. Przerób rud ołowiu.

§ 7. 1. Rozdrabnianie, przesiewanie i mielenie rud ołowiu powinny być wykonywane w miarę technicznej możliwości w aparatach hermetycznie zamkniętych.

2. Przy wykonywaniu czynności określonych w ust. 1 w aparaturze otwartej rudę ołowiu należy stale zwilżać.

3. W miejscach powstawania pyłu zawierającego ołów należy zainstalować skutecznie działającą wentylację wyciągową.

§ 8. Ręczne mieszanie rudy ołowiu należy wykonywać przy stałym jej zwilżaniu. Zatrudnionych przy tej czynności pracowników należy zaopatrzyć w sprzęt ochrony osobistej dróg oddechowych oraz w odzież specjalną.

V. Odrzynywanie ołowiu z rudy.

§ 9. Przed mieszaniem rud ołowiu z innymi składnikami i przed transportowaniem ich do pieców rudy powinny być stale zwilżane. Przepis powyższy nie dotyczy konwertorów.

§ 10. Pary ołowiu oraz pyły i gazy, które wydzielają się z pieców, konwertorów, kotłów, tygli szlakowych, wagoników do szlaki, z materiałów raziących się, wydobywanych z pieców, jak również wydzielające się z kotłów do rafinacji, powinny być chwyłane w miejscu ich powstawania, zasysane i usuwane z pracowni, a następnie unieszkodliwiane.

§ 11. Komory i kanały, w których gromadzi się drobny pył, zawierający ołów, oraz puste piece powinny być przed wchodzeniem do nich pracowników dokładnie ochładzane lub wentylowane. Pracownicy powinni być przy tym zaopatrzeni we właściwy sprzęt ochrony osobistej dróg oddechowych i odzież specjalną.

§ 12. Pracownicy narażeni na oparzenie nóg, tułowia rąk i oczu przez ołów stopiony powinni być zaopatrzeni w odzież specjalną oraz w sprzęt ochrony osobistej.

§ 13. Formy do odlewania ołowiu powinny być w chwili wlewania do nich ołowiu suche.

§ 14. Do ciekłego ołowiu wolno dodawać ołów stały jedynie w stanie suchym.

VI. Pomieszczenia pracy w hutach ołowiu.

§ 15. 1. W pomieszczeniach hut ołowiu, w których praży się rudy ołowiane, spieka się je lub stapia, wytwarza się i przerabia ołów metaliczny, wytwarza się, miele, przesiewa, składa lub pakuje tlenki ołowiu, jak gletę lub minię, należy zapewnić co najmniej dziesięciokrotną wymianę powietrza na godzinę.

2. Tam gdzie wentylacja naturalna jest nie wystarczająca, należy dodatkowo urządzić wentylację sztuczną.

§ 16. Pomieszczenia hut ołowiu (§ 15) powinny posiadać równą i twardą podłogę, umożliwiającą łatwe i dokładne jej zmywanie lub oczyszczanie z pyłów przez zasysanie.

§ 17. Zmywanie lub oczyszczanie podłóg w pomieszczeniach hut ołowiu powinno odbywać się przynajmniej raz na dzień.

§ 18. 1. Ściany pomieszczeń hut ołowiu powinny posiadać powierzchnię gładką zapobiegającą gromadzeniu się pyłów i dającą się oczyszczać na mokro

2. W istniejących hutach ołowiu nie posiadających ścian o pokryciu dającym się oczyszczać na mokro, ściany powinny być bielone co najmniej raz do roku.

§ 19. W pomieszczeniach hut ołowiu, w pobliżu pieców i miejsc w których mogą się gromadzić na podłodze większe ilości pyłów zawierających ołów, powinny znajdować się kurki z wodą bieżącą do splukiwania podłogi.

§ 20. We wszystkich pomieszczeniach huty ołowiu należy poza okresowym oczyszczaniem podłóg na mokro ponadto oczyszczać dostatecznie często na mokro bądź metodą zasysania wszystkie miejsca, w których mogą się gromadzić pyły zawierające ołów.

§ 21. W hucie ołowiu należy unikać gromadzenia w otwartych stosach materiału zawierającego ołów w stanie rozdrobnionym, a gdy zachodzi tego potrzeba — materiał ten w miarę technicznej możliwości powinien być stale zwilżany

§ 22. Worki po rudach ołowiu i innych materiałach zawierających ołów należy czyścić i odpylać w sposób nie narażający pracowników na zatrucie ołowiem.

VII. Przepisy higieniczno-sanitarne w hutach ołowiu.

§ 23. 1. Nowobudowane huty ołowiu powinny posiadać urządzenia higieniczno-sanitarne umieszczone w następującej kolejności:

- 1) szatnię - rozbieralnię na odzież domową;
- 2) umywalnię i natryski;
- 3) szatnię - rozbieralnię na odzież specjalną;
- 4) pomieszczenie do oczyszczania odzieży specjalnej.

2. W istniejących hutach ołowiu stosuje się przepisy § 98 rozporządzenia z dnia 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 62 poz. 344).

§ 24. Na pięciu pracowników huty ołowiu jednej zmiany powinny przypadać: jeden kurek w umywalniach i jedno sitko natryskowe

§ 25. Umywalnie i natryski (§ 24) należy zaopatrzyć w dostateczną ilość bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz w mydło i szczotki do rąk.

§ 26. Każdy pracownik huty ołowiu powinien otrzymać wyłącznie do swego użytku ręcznik, środek do czyszczenia zębów oraz szklanekę, które powinny być przechowywane w sposób zabezpieczający je przed zanieczyszczeniem.

§ 27. Pracownicy huty ołowiu narażeni na zanieczyszczenie ciała, włosów lub odzieży pyłem, zawierającym ołów, powinni codziennie po ukończeniu pracy dokładnie umyć się pod natryskiem oraz oczyścić usta i zęby.

§ 28. Odzież specjalna i robocza, zanieczyszczona materiałami zawierającymi ołów, powinna być co najmniej raz na tydzień gruntownie oczyszczona przez zakład pracy; oczyszczanie i pranie jej poza zakładem pracy jest zabronione.

§ 29. Palenie tytoniu przy pracy z ołowiem lub jego związkami jest zabronione.

§ 30. 1. Spożywanie posiłków przez pracowników huty ołowiu dozwolone jest jedynie w jadalni.

2. Pracownicy powinni przed spożyciem posiłku dokładnie umyć twarz, ręce i usta.

§ 31. Pracowników zatrudnionych w hucie ołowiu należy zaopatrzyć w dostateczną ilość wody do picia, dostarczanej do stanowisk pracy i przechowywanej w sposób zabezpieczający ją przed zanieczyszczeniem szkodliwymi substancjami.

§ 32. Pracownikom huty ołowiu, zatrudnionym w miejscach o wysokiej temperaturze, należy dostarczać gazowaną wodę do picia o zawartości 0,5% soli kuchennej.

§ 33. Pracownicy huty ołowiu stykający się bezpośrednio z ołowiem lub jego związkami powinni otrzymywać codziennie i spożywać na terenie zakładu pracy 300 mg witaminy C.

§ 34. Pracownicy mogą być dopuszczeni do pracy w hucie ołowiu jedynie na podstawie zezwolenia lekarza po uprzednim zbadaniu stanu ich zdrowia.

§ 35. Pracownicy huty ołowiu powinni być badani przez lekarza co najmniej raz na 3 miesiące ze szczególnym zwróceniem uwagi na objawy ołowicy.

VIII. Przepisy końcowe.

§ 36. 1. Tekst niniejszego rozporządzenia powinien być wywieszony w pomieszczeniach pracy huty ołowiu w miejscu widocznym.

2. Kierownictwo zakładu pracy powinno doręczyć każdemu pracownikowi przed przystąpieniem do pracy instrukcję i pouczenie dotyczące przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy w hutach ołowiu.

§ 37. Dla hut ołowiu, istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, odracza się stosowanie przepisu § 16 na 1 rok.

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: w z. *L. Chajn*
Minister Zdrowia: w z. *B. Kożusznik*